

Inbreng schriftelijk overleg van het lid Aukje de Vries (VVD) inzake brief Stand van zaken centrale Wft-examinering d.d. 26 januari 2015 – 2015A00638

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief met de stand van zaken centrale Wft-examinering en willen naar aanleiding daarvan nog een aantal vragen aan de minister stellen en een aantal concrete voorstellen doen. Volgens de minister is naar zijn beste inzicht de kwaliteit van de examens en aanverwante dienstverlening adequaat, terwijl de brancheorganisaties inmiddels een brandbrief aan de Tweede Kamer hebben gestuurd. Er zijn inmiddels op verzoek van onder meer de VVD wel enige versoepelingen doorgevoerd, maar het regent nog steeds klachten van bezorgde ondernemers en van mensen die werkzaam zijn in de sector. Er is grote zorg en onrust over de voortzetting van hun bedrijf of hun baan.

Voor de VVD staat voorop dat financieel advies van goede kwaliteit moet zijn. Een examen kan daaraan bijdragen, mits het een goed examen is dat de goede zaken op een goede manier toetst. De VVD vraagt zich echter af of het huidige examen dat gaat opleveren, en of goede adviseurs straks niet het loodje leggen vanwege de Wft-examinering. Dat kan wat de VVD betreft nooit de bedoeling zijn of de uitkomst zijn.

Er zijn in de periode januari t/m december 2014 60.347 examens afgelegd. Hoeveel herexamens zitten in dit aantal? Van dat aantal is 55,5% inmiddels geslaagd. Klopt het dat dus inmiddels ongeveer 30.000 diploma's zijn gehaald en wat is anders het getal? Om hoeveel personen gaat dan? Het zegt echter nog niets over het feit of mensen hun bedrijf kunnen voortzetten of hun werk kunnen blijven doen, want er zijn vaak meer diploma's per persoon nodig. Hoeveel mensen hebben inmiddels alle voor hun noodzakelijke Wft-examens met goed gevolg afgelegd? En welk percentage is dit van het totaal?

Hoeveel examens moeten tot 1 januari 2016 nog worden afgenomen? Klopt het dat tot het eind van 2015 nog ongeveer 350.000 tot 400.000 examens (of zelfs meer) moeten worden gedaan/gehaald? Om hoeveel verschillende personen gaat het daarbij? In hoeverre ontstaat er een capaciteitsprobleem, bijvoorbeeld bij de opleiders en examens, richting 1 januari 2016?

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat de termijn van 1 januari 2016, waarvoor iedereen de examens moet hebben gehaald, moet worden opgeschoven naar 1 januari 2017. Het kan wat de VVD betreft niet zo zijn dat kwalitatief goede adviseurs hun bedrijf straks moeten opdoeken vanwege deze deadline. Dat is nooit de bedoeling geweest van de wetgeving. Daar komt bij dat er het nodige mis is gegaan bij de implementatie van het nieuwe vakbekwaamheidsbouwwerk voor de financiële sector (vragen die verbeterd moesten worden (alle vragen zijn uiteindelijk herbeoordeeld) slechte aansluiting op het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar, onvoldoende getrainde itemauteurs en controleurs, (resultaten van) examens konden lang niet ingezien worden (meer dan tien weken) en definitieve resultaten van de examens lieten lang op zich wachten). Is de minister bereid om de termijn te verschuiven naar 1 januari 2017? Zo nee, waarom niet? Overigens doet de VVD daarbij direct wel de oproep dat het van groot belang is dat adviseurs het doen van hun examens niet gaan uitstellen, en dus niet te wachten tot het allerlaatste moment.

De minister gaat er vanuit dat alle betrokkenen zich tot het uiterste zullen inspannen om examinering op grote schaal binnen de overgangstermijn mogelijk te maken. De VVD gaat daar natuurlijk ook vanuit. Wat doet de minister als dat ondanks de inspanningen niet voor 1 januari 2016 zou lukken? Wanneer zou de minister dan eventueel bereid zijn een besluit te nemen over verlenging van de termijn?

Klopt het dat het omwisselen van de diploma's bij DUO minimaal twee maanden duurt? Waarom duurt dit zo lang? Houdt dit in dat alle examens uiterlijk 1 november 2015 moeten zijn gehaald bij

een termijn van 1 januari 2016? De minister laat DUO onderzoeken hoe het uitgeven van de diploma's versneld kan worden. Wat zijn daarvan de resultaten? Hoe kan ook de administratieve rompslomp voor ondernemers worden verminderd in het kader van het inwisselen van de diploma's (men moet nu soms diploma's uit een ver verleden als origineel nog kunnen mee sturen bij het omwisselen)?

Veel klachten zijn er over de tijd die mensen krijgen voor het maken van het examen, deze zou te kort zijn in relatie tot de lengte van de tekst en filmpjes die in het examen zijn opgenomen. Mensen komen in tijdnood. Door tijdgebrek kunnen mensen sommige vragen niet eens meer maken. Snelheid zegt echter niet per se iets over de kwaliteit van het financieel advies. CDFD heeft inmiddels aangegeven dat de tijdsduur voor het initiële examen Wft Vermogen vanaf 1 maart 2015 met 15 minuten wordt verlengd. Waarom wordt de tijdsduur van alleen het initiële examen Wft Vermogen verlengd? Wat zijn daarvan de gevolgen voor de mensen die voor 1 maart 2015 het examen doen en zakken of gezakt zijn? De VVD wil voor alle modules de tijdsduur voor het maken van een examen verlengen. Is de minister bereid om dit te doen? Zo nee, waarom niet?

Volgens de minister is naar zijn beste inzicht de kwaliteit van de examens en aanverwante dienstverlening adequaat. Wat betekent "naar zijn beste inzicht"? Is de minister bereid om enkele externe, onafhankelijk onderwijskundigen te laten kijken naar de inhoud van de verschillende Wft-examens, aangezien er veel klachten over inhoud zijn en of de juiste zaken wel worden getoetst? Zo nee, waarom niet? Is de minister bereid om dan in ieder geval enkele externe, onafhankelijke onderwijskundigen te laten kijken naar de inhoud van de Wft-examens met zeer lage slagingspercentages, zoals Wft Schadeverzekering Zakelijk en particulier, naar Wft Consumptief Krediet en naar PE-plus Adviseurs Wft Vermogen? Zo nee, waarom niet? Dat lijkt de VVD namelijk wel een goed plan.

Waarom zijn de slagingspercentages van de hiervoor genoemde modules zo laag? Waarom is het slagingspercentage van PE-plus Adviseur Wft Pensioen en PE-plus Adviseur Wft Vermogen zo verschillend? In hoeverre speelt hierbij mee dat er eerder reeds een pilot heeft gedraaid voor Pensioen en men dus al een jaar langer bezig is?

Bij www.wftexamenloket.nl hebben examenkandidaten hun praktijkervaringen gedeeld. Klachten zijn:

- De vraagstelling is onduidelijk
- In de vragen ontbreken essentiële gegevens om een vraag goed te kunnen beantwoorden
- De bedoeling van een vraag is niet duidelijk
- Vragen sluiten niet of onvoldoende aan bij de adviespraktijk
- Vragen zijn te lang, bevatten teveel informatie die via bijlagen geopend moeten worden; vragen beslaan meer dan 1 pagina en het examen is hierdoor meer een begrijpend lezen-oefening.
- Er is onduidelijkheid ten aanzien van de gevraagde antwoordmogelijkheden.

Herkent de minister deze klachten? En wat zijn oplossingen om hieraan iets te doen?

Er zijn ook klachten over technische problemen bij de examenbank. Herkent de minister deze klachten? En welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?

Een kandidaat is geslaagd indien hij/zij minimaal 68% (de huidige cesuur) van het totaal te halen punten heeft behaald. De cesuur is eerder iets bijgesteld, deze was eerst 70%. De minister geeft aan dat de cesuur van 68% niet afwijkt van vergelijkbare examens en ziet geen reden om de cesuur bij te stellen. Over welke vergelijkbare examens gaat het dan? En gaat het hier dan om 100% multiplechoice-examens? Klopt het dat een cesuur van 70%/68% gebruikelijk is bij multiplechoice-

examens? Zo ja, hoe beoordeeld de minister dit dan in het kader van de Wft-examinering aangezien het hier zeker niet gaat om alleen maar multiple choice vragen?

Hoe is de verhouding van de beoordeling van de drie onderdelen kennis, professioneel gedrag en vaardigheden? Waarom is voor deze verhouding van de beoordeling gekozen? Hoe zijn de (slagings)percentages van deze drie verschillende onderdelen bij de verschillende Wft-modules?

Veel klachten gaan over het feit dat het onderdeel 'vaardigheden' te zwaar weegt en de kwaliteit van de vraagstelling slecht is. Niet omdat het niet belangrijk wordt gevonden, maar omdat over deze vragen de meeste verwarring en discussie is. Ze sluiten niet aan bij de praktijk en zijn vaak voor meerdere uitleg vatbaar. Ook zou bij dit onderdeel juist wel veel oude kennis worden gevraagd en zou men veel formules uit het hoofd moeten leren. Wat vindt de minister van deze kritiek? Waarom weegt het ene onderdeel zwaarder dan het andere onderdeel? Alle onderdelen zijn toch belangrijk voor een goed financieel advies?

De minister heeft de termijn van nieuwe PE-actualiteiten verschoven van 1 januari 2015 naar 1 maart 2015. In hoeverre kunnen opleidingsinstituten daardoor tijdig hun nieuwe materiaal en opleidingen aan de cursisten aanpassen en aanbieden? Hoe gaat hier in de komende jaren mee omgegaan worden, want het is een jaarlijks terugkerende probleem?

Waarom liggen de slagingspercentages van MBO- en HBO-scholen voor de initiële Wft-examens onder het gemiddelde? Welke gevolgen hebben de lage slagingspercentages voor de MBO- en HBO-studenten voor de opleidingen? Welke gevolgen heeft dit voor de nieuwe instroom? Klopt het dat in verband met de lage slagingspercentages van de PE-examens wordt geadviseerd om de opleiding maar niet te gaan volgen?

Deelnemers kunnen direct na afloop van het examen een klacht indienen door een melding te doen aan de surveillant. Niet iedereen is direct zo alert om dit ter plekke te doen. Waarom kan er niet achteraf ook nog een klacht worden ingediend, bijvoorbeeld over een vraag die niet passend is? Wat is een normale klachtenregeling bij vergelijkbare examens? Klopt het dat tot 2014 wel van exameninstituten werd gevraagd om een bezwaar- en beroepsregeling? Hoe zag die regeling eruit? Vanwaar dit verschil?

In hoeverre klopt het dat oudere deelnemers meer problemen hebben met het halen van het examen dan de jongere? Kan de minister de resultaten en slagingspercentages geven van deelnemers ouder dan 50 jaar en de groep jonger dan 50 jaar? Wat is de reden van (eventueel) lagere slagingspercentages voor oudere deelnemers?

Hoe verloopt de communicatie en samenwerking tussen de betrokken partijen (opleiders, CDFD, DUO en ministerie van Financiën)? Welk overleg is er de afgelopen periode nog geweest met de meest betrokken brancheorganisaties? Wat is daar uitgekomen?

Klopt het dat bedrijven die op een Europees paspoort actief zijn in Nederland (bijvoorbeeld gevestigd in het buitenland maar actief in Nederland met een bijkantoor) niet gebonden zijn aan de Wft-examinering? Waarom is dit het geval? Wat vindt de minister hiervan? In hoeverre is hier nog sprake van een gelijk speelveld? Hoe wordt de kwaliteit van de advisering bij dat type bedrijven dan gewaarborgd?

Hoe wordt de kwaliteit van het financieel advies in anderen landen geborgd? Welke andere EU-landen hebben een vergelijkbaar systeem als in Nederland?

De brancheorganisaties Adfiz, NVF, OvFD, NVGA en CFD hebben op 10 februari 2015 een brandbrief gestuurd aan de Tweede Kamer over de brief van de minister van 26 januari 2015. Kan de minister reageren op de inhoud en de voorstellen van de betrokken brancheorganisaties?

Wat vinden de organisaties die de grotere bedrijven in de financiële sector vertegenwoordigen (bijvoorbeeld Verbond van Verzekeraars en Nederlandse Vereniging van Banken) van de Wft-examinering? Klopt het dat zij inmiddels ook de knelpunten en problemen zien en willen dat er op bepaalde punten aanpassingen plaatsvinden? Zo ja, welke? Welk overleg heeft het ministerie van Financiën met deze organisaties en wat is de uitkomst daarvan?